

ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Назарук І.-ст. 4 курс, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к. е. н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Перехід України до ринкової системи потребує формування якісно нової стратегії в сфері територіального управління, а також фінансового контролю, як елемента цього управління.

Серед актуальних проблем сучасності питання фінансового контролю займає важливе місце. Адже від того наскільки правильно здійснюватиметься такий контроль, залежить якими шляхами і темпами здійснюватиметься розвиток суспільства, як забезпечуватиме добробут своїх громадян держава та багато інших питань.

Питання фінансового контролю за виконанням місцевих бюджетів висвітлювали у своїх працях такі вітчизняні вчені як В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Л.К. Воронова, Л.А. Савченко, І.П. Устинова, Р.А. Усенко.

Фінансовий контроль є особливим видом контролю, який має складну структуру та особливих суб'єктів здійснення, що і викликає неоднозначність його трактування та розуміння. При цьому, за своєю сутністю, фінансовий контроль являє собою комплекс заходів, які здійснюються державою з метою успішного досягнення, перш за все таких поставлених у сфері фінансових відносин цілей: правильне і ефективне використання державних грошових фондів; своєчасне і повне виконання державних фінансових зобов'язань, правильне здійснення відповідних фінансових операцій, виявлення і усунення порушень фінансового законодавства, запобігання порушенням у сфері фінансової діяльності, виявлення винних осіб і притягнення їх до відповідальності тощо.

В свою чергу, казначейський контроль у сфері виконання бюджетів можна визначити наступним чином: це здійснення уповноваженими суб'єктами органів Державного казначейства України контролюючих дій з метою визначення фактичної відповідності законодавству певної діяльності чи фінансових операцій, реалізації визначених повноважень або угод, пов'язаних з надходженням чи використанням коштів в ході виконання бюджетів [1, с.118].

Згідно з законодавством функція контролю за використанням коштів місцевих бюджетів покладена на Міністерство фінансів України, Державну фінансову інспекцію, органи Державної казначейської служби України, місцеві державні адміністрації. На практиці такий контроль здійснює Державна фінансова інспекція та Державна казначейська служба України, яка виконує виключно функцію поточного документального контролю. Практика подальшого фінансового контролю, яку на рівні місцевих бюджетів реалізує Державна фінансова інспекція України, засвідчує наявність системних порушень і проблем у виконанні місцевих бюджетів та, зокрема, у використанні коштів. Останнім

часом типовими порушеннями при виконанні місцевих бюджетів є [3, с.147]:

- порушення норма бюджетного законодавства щодо зарахування окремих доходів до місцевих бюджетів відповідного рівня;

- недотримання вимог законодавства в частині формування та використання коштів резервного фонду місцевих бюджетів;

- недотримання законодавства з оплати праці;

- завищення вартості та обсягів виконаних робіт із будівництва, реконструкції та капітального ремонту, інших послуг;

- заниження в обліку вартості активів унаслідок не оприбуткування земельних ділянок, будівель, споруд, матеріальних цінностей.

Державний фінансовий аудит виконання місцевого бюджету слід визначити як різновид державного фінансового аудиту, що спрямований на оцінку дотримання вимог бюджетного законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу, законності та ефективності використання бюджетних коштів, державного і комунального майна, визначення резервів наповнення доходами місцевих бюджетів.

Найголовнішою проблемою органів фінансового контролю є фіксація допущених порушень тоді як їх потрібно передбачати і запобігати їм. Перехід до нових методів роботи — процес довготривалий. Перше, що необхідно зробити, це на ранній стадії формування бюджету налагодити механізм, який давав би змогу прогнозувати доходи та можливість виносити експертні висновки на всі проекти, які виконавча влада збирається здійснити.

Отже, фінансовий контроль є функцією насамперед державної влади, яка за допомогою сукупності законодавчих норм і владних інституцій, призначених для нагляду за легітимністю й доцільністю діяльності фінансово-господарських суб'єктів державного сектору, здійснює перевірки змісту і результатів фінансово-розпорядчих дій усіх органів влади та операцій з виконання бюджету. При цьому фінансовий контроль, як і бюджетний процес у цілому, засновується на засадах прозорості (прозорості) і широкої участі громадськості. І тому, основними напрямками вдосконалення системи контролю за виконанням місцевих бюджетів є :

- складання експертних висновків на всі проекти, які виконавча влада збирається здійснити;

- поєднання двох форм контролю: аудиту та інспектування;

- чітке виокремлення суб'єктів бюджетного процесу на місцевому рівні;

- проведення фахового аналізу специфіки об'єктів контролю тощо.

Література

1. Дмитренко Г.В. Модернізація державного фінансового контролю в Україні // Г. Дмитренко / Статистика України.- 2012.-№3.-с.118-123
2. Левицька С. Основні правопорушення під час виконання місцевих бюджетів // С. Левицька / Фінанси України.- 2011.-№7.-с.85-89
3. Ярошевич Н.Б. Проблеми вдосконалення системи державного фінансового контролю в Україні // Н.Ярошевич / Науковий вісник НЛТУ.-2010.-№20.-с.145-149